

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Cob/66/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115203294
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vyskočová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2115203294.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Vyskočovej a sudcov JUDr. Pavla Lacza a JUDr. Boženy Husárovej v právnej veci žalobcu: MILS, s.r.o., Hospodárska 55, Trnava, IČO: 36 743 275 proti žalovanému: N. W., nar. XX.XX.XXXX, O. XX, O., zastúpený: JUDr. Dušan Slanina, advokát, Kollárova 34, Trnava, o zaplatenie 850,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 16.12.2015 č.k. 23Cb/143/2015-42 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.
- II. Odvolací súd priznáva žalovanému voči žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 19.02.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 850 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobca svoj návrh odôvodnil tým, že je spoluvlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1, ktoré boli zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie O., okres Trnava, obec O. a žalovaný bol v danej dobe spoluvlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1. Žalovaný prenajal spoločné nehnuteľnosti tretej osobe, nájomcovi - NEKA TRADE spol. s r.o. a zároveň jej umožnil na spoločných nehnuteľnostiach zriadenie prevádzkarní v rozsahu živnostenského oprávnenia nájomcu. Žalovaný uzavrel s nájomcom Zmluvu o odplatnom prenájme priestorov na nehnuteľnosti L. W. X, O. s účinnosťou od 01.01.2012. Žalovaný a nájomca sa dohodli na výške odplaty 850 eur za mesiac. Žalovaný o prenajatí spoločných nehnuteľností žalobcu neinformoval, nevyžiadal si stanovisko žalobcu, teda konal bez jeho vedomia a súhlasu, čím ho vylúčil z rozhodovania o spoločnej veci a výnos zo spoločnej veci si prisvojil. Za mesiac január 2012 poberal nájom vo výške 850 eur a za mesiac február 2012 poberal nájom vo výške 850 eur. Ďalej žalobca uviedol, že návrhom sa domáha zaplatenia odplaty vo výške 1/2 z mesačného nájmu za mesiace január 2012 a február 2012 na základe právneho vzťahu podielového spoluvlastníctva so žalovaným, ktorý dal do prenájmu spoločnú vec.

2. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov právneho zastúpenia v sume 222,21 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne odôvodnil aplikáciou ustanovenia § 139 ods. 1, § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 142 ods. 1 O.s.p.

Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že počas konania neboli preukázané jeho tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť vo veci samej i v takých prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie vo veci, nebola pre nečinnosť účastníka alebo vôbec nemohla byť preukázaná a keď teda výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že táto skutočnosť bola

nepravdivá (rozsudok NS ČR sp. zn. 21 Cdo/762/2001 zo dňa 28.02.2002). Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z existencie týchto skutočností vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o toho účastníka, ktorý existenciu týchto skutočností tvrdí.

Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní, po zhodnotení dôkazov jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti návrh žalobcu zamietol z dôvodu, že nepreukázal v konaní riadnym spôsobom ním tvrdené skutočnosti. Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalovaný bol v čase uzavretia Zmluvy o odplatnom prenájme priestorov spoluvlastníkom nehnuteľnosti v podiele 1 zapísaných na LV č. XXXX v katastrálnom území O., okres Trnava, obec O. a to pozemku parc.č. 3436/4, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 313 m², pozemku parc.č. 3436/5, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 77 m², pozemku parc.č. 3436/6, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 75 m², pozemku parc.č. 3436/8, druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria o výmere 640 m², stavby- skladu so súpisným číslom XXXX na parc.č. 3436/4, stavby- striekáreň motor. vozidiel so súpisným číslom XXXX na parcele č. 3436/5 a stavby- skladu horľavín so súpis. č. XXXX na parc.č.3436/6. Zároveň medzi účastníkmi konania nebolo sporné ani to, že žalovaný ako prenajímateľ uzatvoril so spoločnosťou NEKA TRADE spol. s r.o. ako nájomcom dňa 22.12.2012 Zmluvu o odplatnom prenájme priestorov, z ktorej jednoznačne vyplýva, že žalovaný prenechal nájomcovi do užívania svoj spoluvlastnícky podiel vo veľkosti 1. Žalobca nepreukázal, že by žalovaný užíval spoločnú vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Dôkazné bremeno ohľadom tvrdenia, že žalovaný svoj spoluvlastnícky podiel "nadužíval" ťaží žalobcu, pričom zo žiadneho z vykonaných dôkazov nie je možné vyvodiť záver, že žalovaný užíval svoj spoluvlastnícky podiel prostredníctvom tretej osoby nad jeho rozsah, že by prekročil rámec svojho spoluvlastníckeho podielu a teda, že mu prináleží odplata za užívanie spoluvlastníckeho podielu vo forme bezdôvodného obohatenia.

Súd prvej inštancie o náhrade trov konania rozhodol podľa §142 ods. 1 O.s.p. a žalovanému ako procesne úspešnému účastníkovi konania priznal náhradu trov konania, pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia vo výške 222,21 eur, keď ich výpočet bol podľa názoru súdu prvej inštancie v súlade s príslušnými ustanoveniami vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov a to za prevzatie a prípravu zastupovania á 51,45 eur, písomné podanie - vyjadrenie k žalobe á 51,45 eur, ďalšia porada s klientom á 34,30 eur, účasť na pojednávaní á 51,45 eur, náhrada výdavkov za 4 úkony právnej služby v roku 2015 spolu vo výške 33,56 eur.

3. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alebo zmenil tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu.

Odvolateľ svoje odvolanie odôvodnil tým, že mu bola ako účastníkovi konania postupom súdu prvej inštancie odňatá možnosť konať pred súdom, pretože žalobca nemal vedomosť o pojednávaní, čím sa na ňom nemohol zúčastniť, alebo ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní a navrhnúť odročenie pojednávania. Ďalej, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil, že nepoužil správne ustanovenia právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Súd prvej inštancie nepoužil ustanovenie § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého pri hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd, v dôsledku ktorej je nájomná zmluva uzavretá medzi žalovaným a nájomcom absolútne neplatná, čo dokumentujú i nasledovné judikáty (Uz NS ČR z 30.05.2002 spis. zn. 22Cdo/205/2002). Nájomná zmluva ohľadne veci v podielovom spoluvlastníctve v situácii, kedy ju uzavrie jeden z dvoch rovnodielnych spoluvlastníkov bez dohody s druhým spoluvlastníkom, prípadne napriek jeho výslovnému nesúhlasu je bez predchádzajúceho rozhodovania súdu v zmysle § 139 ods. 2 druhej vety absolútne neplatná (Ro NS ČR z 15.12.2006 spis. zn. 23Odo/1694/2005). V dôsledku konania žalovaného prenechaním si čo i len časti spoločnej veci do užívania tretej osobe za odplatu - nájom vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia pre žalobcu, čo je v súlade s existujúcou judikatúrou. Ak spoluvlastníkovi nie je zabezpečené užívanie veci v spoluvlastníctve v rozsahu určenom jeho podielom, má nárok na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady (Ro NS ČR z 05.09.2000 spis. zn. 29Cdo/1213/1999). Ak jeden zo spoluvlastníkov uzavrel bez súhlasu druhého spoluvlastníka zmluvu, ktorou umožnil tretej osobe užívať predmet spoluvlastníctva nie je opomenutý spoločník legitimovaný požadovať od tejto tretej osoby vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré jej užívaním predmetu spoluvlastníctva podľa neplatnej zmluvy vzniklo. Je oprávnený požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia iba od druhého spoluvlastníka a to v rozsahu v ktorom tento spoluvlastnícky podiel nadužíval (Ro NS ČR z 27.03.2008 spis. zn. 33Odo/103/2006). Súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav, ktorý spočíval v tom,

že počas celej doby existencie spoločného vlastníctva veci žalovaným a žalobcom, žalovaný aktívne bránil žalobcovi v užívaní spoločnej veci neprimeraným určovaním podmienok užívania spoločnej veci žalobcom a to i užívaním spoločnej veci, čas stanovený prevádzkovými hodinami, určením stavieb zo strany žalovaného nevhodným pre podnikateľskú činnosť žalobcu, bránením v prístupe k sociálnym zariadeniam nevyhnutných pre fungovanie žalobcu, čo bolo aj obsahom konania a dokazovania na súde pod spis. zn. 7Cb/2/2012. Súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosti a dôkazy, o ktorých mal vedomosť z konaní vedených na Okresnom súde Trnava 7Cb/2/2012, Zcbr/26/2012, 13C/195/2012.

Súd mal na základe vykonaného dokazovania za nesporné, že žalovaný uzatvoril zmluvu o platnom prenájme priestorov so spoločnosťou NEKA TRADE spol. s r.o. ako nájomcom. Na základe tejto zmluvy začala spoločnosť NEKA TRADE spol. s r.o. ako nájomca užívať konkrétnu časť nehnuteľnosti a to predovšetkým pozemok parcela č. 3436/4, zastavané plochy a nádvoría o výmere 313 m², kde sa nachádza stavba so súpisným číslom XXXX vtedy zapísaná ako sklad na LV č. XXXX pre k.ú. O.. Predmetom uvedenej zmluvy nemohlo byť prenechanie spoluvlastníckeho podielu nájomcovi, pretože takéto oprávnenie spoluvlastníkovi neprislúcha. Tiež z dodatku k zmluve o odplatnom prenájme priestorov vyplýva, ako je konštatované v rozsudku, že nájomca prevzal konkrétne veci a nie podiel, že išlo o prenájom spoločnej veci a nie spoluvlastníckeho podielu sa v odôvodnení rozsudku je zaznamenané, že túto skutočnosť uviedol žalovaný v písomnom vyjadrení k návrhu žalobcu.

Ak jeden zo spoluvlastníkov v rozpore s dohodou a proti vôli ostatným spoluvlastníkom sám užíva predmet spoluvlastníctva musí ostatným spoluvlastníkom poskytnúť náhradu. Náhrada v takom prípade sa stanoví odo dňa, keď došlo k porušeniu dohody, ktorá predtým upravovala spoločne užívanie nehnuteľnosti. Nedodržaním dohody o užívaní predmetu spoluvlastníctva sa nič nemení na existencii spoluvlastníckeho vzťahu (V18/1981).

Ak spoluvlastníkovi nie je zabezpečené užívanie veci v spoluvlastníctve v rozsahu určenom jeho podielom, má nárok na poskytnutie tomu zodpovedajúcej náhrady (Ro NS ČR z 05.09.2000 spis. zn. 29Cdo/1213/1999). Ďalej odvolateľ poukázal na rozhodnutia Ro NS ČR z 28.08.2007 spis. zn. 22Cdo/1499/2006, Uz NS ČR z 30.05.2012 spis. zn. 22Cdo/205/2002, Ro NS SR spis. zn. 3Cdo/162/2004, Ro NS ČR z 15.12.2006 spis. zn. 33Odo/1694/2005, Ro NS ČR z 29.07.2003 spis. zn. 22Cdo/509/2003.

Vzhľadom k tomu, že žalovaný nie je väčšinovým vlastníkom, nemal dostatok oprávnenia na poskytnutie spoločnej veci alebo len jej časti tretej osobe nájomcovi, čím došlo v dôsledku takéhoto konania k nadužívaniu spoluvlastníckeho podielu žalovaným. Žalovaný svojím konaním - prenájatím spoločnej veci bez toho, aby požiadal spoluvlastníka, ktorým je žalobca o vyjadrenie k prenájatiu spoločnej veci, alebo jej časti, vylúčil z rozhodovania žalobcu, v dôsledku čoho možno takéto konanie kvalifikovať ako nadužívanie spoluvlastníckeho podielu. Prekročenie oprávnenia žalovaného je možné vyvodiť i z judikatúry, ktorá takúto ochranu poskytuje väčšinovému spoluvlastníkovi a tým viac by mala platiť pre spoluvlastníkov s rovnakou výškou spoluvlastníckeho podielu. Žalovaný poberal za nájom spoločnej veci odplatu, pričom ju poberal v plnej výške. Veľkosť spoluvlastníckeho podielu je však určujúca aj pre určenie miery s akou sa spoluvlastník podieľa na úžitkoch a prírastkoch veci. Žalovanému vzhľadom na jeho spoluvlastnícky podiel mala patriť odplata len vo výške jeho podielu, teda v jednej polovici a nie v plnej výške. Polovicu odplaty bol žalovaný poukázať žalobcovi. Pre odplatu ako úžitok z nájmu spoločnej veci možno analogicky postupovať tak ako je to uvedené pre úžitok plynúci z ťažby dreva pri spoločnom lesnom pozemku v judikáte 22Cdo/509/2003.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že považuje napadnutý rozsudok za vecne správny, keď odvolací súd by mal zobrať do úvahy skutočnosť, že žalobca sa bez ospravedlnenia nezúčastnil pojednávania dňa 16.12.2015 i napriek tomu, že mal vykázané doručenie predvolania na pojednávanie. Žalobca mal možnosť svoje tvrdenia zahrnúť v odvolaní uviesť v samotnom návrhu a taktiež prezentovať ich na pojednávaní, ktoré sa uskutočnilo, avšak žiadnu z týchto možností nevyužil. Žalovaný písomnými dôkazmi ako aj vyjadrením na pojednávaní preukázal, že v spornom období prenájal na neho pripadajúci podiel na spoločných nehnuteľnostiach tretej osobe na základe písomnej nájomnej zmluvy spoločnosti NEKA TRADE spol. s r.o. Takýmto spôsobom žalovaný prostredníctvom tretej osoby užíval na neho pripadajúcu časť spoluvlastníckeho podielu. Súdu bolo preukázané, že žalobca sa od okamihu nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu od septembra 2009 o reálne užívanie svojho spoluvlastníckeho podielu nezaujímal až do októbra 2014, kedy urobil prvé kroky k začatiu užívania časti nehnuteľnosti takisto tretími osobami. Do jeho údržby a prevádzky schopnosti neinvestoval žiadne finančné prostriedky vrátane osobnej starostlivosti, odmietanie snehu, lístia, budov, ochrana majetku. Žalovaný na neho pripadajúci spoluvlastnícky podiel užíval na základe písomného súhlasu právneho predchodcu žalobcu

z 13.01.2006, keď aj právny predchodca žalobcu sa po zániku združenia NEKA, t.j. od 30.04.2006 o nehnuteľnosť nestaral a ani sa o ňu žiadnym spôsobom nezaujímal.

Čo sa týka judikatúry uvádzanej žalobcom v odvolaní, táto rieši situáciu, keď bola bez súhlasu väčšiny spoluvlastníkov daná do prenájmu celá spoločná vec, čím došlo k vylúčeniu spoluvlastníka z jej užívania. K takejto situácii v danom prípade nedošlo. Žalobca nielen že nebol z užívania spoločnej veci vylúčený, ale práve naopak, bol na užívanie a starostlivosť o spoločnú vec žalovaným opakovane vyzývaný, avšak na to žiadnym relevantným spôsobom nereflektoval, ako to vyplýva zo spisu Okresného súdu Trnava 38Cb/160/2009. V súkromnom práve platí zásada, v zmysle ktorej môžu subjekty súkromného práva konať všetko čo im zákon nezakazuje. Žiadna právna norma nezakazuje spoluvlastníkovi užívanie jeho spoluvlastníckeho podielu prostredníctvom tretej osoby formou uzavretej zmluvy o nájme. Obmedzenie spoluvlastníctva k možnosti svoj spoluvlastnícky podiel prenajať by bolo s ohľadom na článok 20 Ústavy SR možné len zákonom a to výslovným vyjadrením takéhoto zákazu v konkrétnej hmotnoprávnej norme. Iný postup by bol porušením základného práva žalovaného vlastníť majetok a so svojim vlastníctvom nakladať.

Záverom ohľadom nadužívania spoluvlastníckeho podielu tak ako ich vykladá žalobca v odvolaní nemajú oporu v platných právnych predpisoch ako ani v citovanej judikatúre. Pokiaľ by si totiž súd osvojil názor žalobcu ohľadom nadužívania spoluvlastníckeho podielu, musel by tak dospieť nevyhnutne k záveru, že ani časť spoločnej veci nepresahujúcej spoluvlastnícky podiel spoluvlastníka nemôže tento užívať pokiaľ s tým druhý spoluvlastník hoci aj z iracionálnych dôvodov nesúhlasí. Takýto výklad je v právnom štáte neudržateľný. Svoj domnelý nárok si žalobca uplatňuje v rozpore s dobrými mravmi. Od nadobudnutia spoluvlastníckeho podielu sa nielenže o spoločnú vec žiadnym spôsobom nestaral, ale nenavrhol ani žiadne konštruktívne riešenie vzniknutej situácie. Konateľom žalobcu, ktorí sú rodinnými príslušníkmi právneho predchodcu žalobcu a bývalými zamestnancami združenia NEKA, bol hlavne spôsob užívania spoločnej veci dobre známy, boli si vedomí skutočnosti, že žalovaný sám zaplatil väčšiu časť úveru prevzatého na kúpu nehnuteľností a tiež im bol známy fakt, že žalovaný užívanú časť nehnuteľností sám na vlastné náklady udržiaval, dokončil jej rekonštrukciu a zriadil prevádzku - predajňu. Napriek tomu po odkúpení podielu svojho spoluvlastníka nekontaktovali, ani raz sa nepokúsili navrhnúť riešenie, ktoré by bolo prijateľné pre obe strany a ktoré by zohľadnilo dlhoročný spôsob užívania spoločnej veci a výlučne investície jedného zo spoluvlastníkov do jej zhodnotenia.

Žalovaný namietol premlčania žalobcom uplatneného nároku v zmysle § 157 ods. 1, keď žalobca sa o výške mesačného nájmu z nájmovej zmluvy dozvedel najneskôr na pojednávaní na Okresnom súde Trnava vo veci vedenej pod spis. zn. 7Cb/2/2012, v ktorej sa uskutočnilo 15.11.2012, a na ktorom žalovaný uviedol, že svoj spoluvlastnícky podiel prenajal za 850 eur na mesiac obchodnej spoločnosti NEKA TRADE spol. s r.o., teda najneskôr týmto dňom sa dozvedel o podstatných skutočnostiach potrebných pre uplatnenie svojho nároku. Subjektívna premlčacia dvojročná lehota tak žalobcovi uplynula 16.11.2014 pre uplatnenie nároku za mesiac január a február, teda návrh bol podaný zjavne po uplynutí subjektívnej premlčacej lehoty. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správne potvrdil a zaviazal žalobcu k náhrade trov odvolacieho konania.

5. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len C.s.p.) účinného od 1. júla 2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. O.s.p., pričom podľa § 470 ods. 1 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 C.s.p.), a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 C.s.p.), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

7. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, konaniu mu predchádzajúcemu, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil.

Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C.s.p. odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

8. Odvolací súd považuje za nedôvodnú námietku odvolateľa, že mu bola ako účastníkovi konania postupom súdu prvej inštancie odňatá možnosť konať pred súdom, pretože podľa jeho tvrdení nemal vedomosť o pojednávaní, a preto sa ho nemohol zúčastniť, nakoľko z obsahu spisového materiálu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie na deň 16.12.2015 bolo doručené žalobcovi 12.11.2015, keď žalobca svoju neprítomnosť na pojednávaní neospravedlnil, ani nepožiadaval z dôležitých dôvodov o odročenie pojednávania, a preto súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 16.12.2015 v neprítomnosti žalobcu vo veci rozhodol a súd prvej inštancie teda postupoval v súlade s ust. § 101 ods.2 O.s.p. účinnom v čase konania a rozhodovania súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadaval z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihladne prítom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

9. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia žalovanej sumy proti žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia s odôvodnením, že žalovaný o prenajatí spoločných nehnuteľností žalobcu neinformoval, nevyžiadal si súhlas žalobcu, čím vylúčil žalobcu z rozhodovania o spoločnej veci a výnos zo spoločnej veci si prisvojil, a preto sa domáha zaplatenia odplaty vo výške polovice z mesačného nájmu za mesiace január 2012 a február 2012.

Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdil a ani nepreukázal, že by žalovaný užíval spoločnú vec nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu, že by ju nadužíval, a preto odvolací súd na zdôraznenie správnosti právneho názoru súdu prvej inštancie, že v danom prípade nárok žalobcu nemožno kvalifikovať ako bezdôvodné obohatenie poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR spis. zn. 4 Cdo 277/2009 „Ak sa podielový spoluvlastník domáha náhrady vo forme peňažného plnenia voči druhému spoluvlastníkovi za to, že neužíva spoločnú vec v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu, ide o právny vzťah z podielového spoluvlastníctva osobitne v Občianskom zákonníku upravený. Toto právo je nepochybne majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje v trojročnej všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 OZ. Uvedený nárok nemožno právne kvalifikovať ako nárok z bezdôvodného obohatenia. Ustanovenia o bezdôvodnom obohatení majú len podpornú povahu a ich použitie nemožno preto rozširovať na práva, ktoré sa opierajú o osobitné zákonné ustanovenia.“ A na rozhodnutie sp. zn. 6 Cdo 184/2010, v ktorom Najvyšší súd SR uvádza: „Nárok spoluvlastníka na náhradu za neužívanie spoločnej veci v rozsahu svojho spoluvlastníckeho podielu vyplýva z ustanovenia § 137 ods. 1 Obč. zákonníka. Jeho nevyhnutným predpokladom je užívanie tejto veci druhým spoluvlastníkom (ostatnými spoluvlastníkmi) nad rozsah jeho (ich) spoluvlastníckeho podielu.

Neužívanie veci v rozsahu spoluvlastníckeho podielu spoluvlastníkom musí byť dôsledkom jej užívania druhým spoluvlastníkom nad rozsah svojho spoluvlastníckeho podielu. Len v takomto prípade sa spoluvlastník užívajúci spoločnú vec nad rozsah spoluvlastníckeho podielu podieľa na prisvojovaní si úžitkovej hodnoty veci vo väčšej miere, než zodpovedá jeho podielu. Nie je pritom rozhodujúce, či tento stav vyplýva z dohody spoluvlastníkov (okrem ak by jej súčasťou bola aj dohoda o bezplatnom užívaní celej veci alebo jej časti), alebo z rozhodnutia väčšinového spoluvlastníka, alebo či ide o faktický stav. Je zrejmé, že ak by spoločná vec vôbec nebola spoluvlastníkmi užívaná, žiaden nárok na náhradu za jej neužívanie by medzi nimi nevznikol. Rovnako takýto nárok nevzniká ani v prípade, ak spoluvlastník užíva len časť veci v rozsahu neprevyšujúcom jeho spoluvlastnícky podiel, pretože v takomto prípade nič nebráni druhému spoluvlastníkovi, aby sa tiež podieľal na svojom užívacom oprávnení v rozsahu svojho podielu a to užívaním zostávajúcej časti veci. Dôvod pre ktorý tento spoluvlastník prípadne spoločnú vec neužíva, nie je právne významný a rovnako tak nie je významné ani prípadné užívanie časti veci treťou osobou.

Pri posudzovaní rozsahu užívania spoločnej veci však nemusí byť rozhodujúca len veľkosť užíwanej časti veci (výmera časti pozemku), ale rozhodujúca môže byť úžitková (hospodárska) hodnota užíwanej časti veci, ak je táto hodnota, vzhľadom na konkrétne okolnosti, u jednotlivých častí veci, rozdielna.“

Žalobca v odvolaní poukázal na množstvo rozhodnutí Najvyššieho súdu SR a Najvyššieho súdu ČR bez ich konkrétneho prepojenia na ním tvrdený skutkový stav pred súdom prvej inštancie, ktoré nebolo možné na daný skutkový stav aplikovať, nakoľko sa netýkali užívania veci spoluvlastníkom v rozsahu, ktorý nepresiahol na neho pripadajúci spoluvlastnícky podiel, okrem žalobcom označeného rozhodnutia NS ČR zo dňa 27.03.2008 spis. zn. 33Odo/103/2006, v ktorom rozhodnutí sa konštatuje, že opomenutý spoluvlastník je oprávnený požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia iba od druhého spoluvlastníka a to v rozsahu, v ktorom tento spoluvlastnícky podiel nadužíval, v súlade s ktorým rozhodnutím rozhodol aj súd prvej inštancie, keď v danom spore nebolo preukázané nadužívanie zo strany žalovaného.

10. Podľa § 205a ods.1 písm. a) O.s.p. účinného do 30.6.2016, skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa § 366 písm. d) C.s.p., účinného od 1.7.2016, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Žalobca až v odvolaní poukázal na obsah konaní vedených na súde prvej inštancie pod spis. zn. 7Cb/2/2012, Zcbr/26/2012, 13C/195/2012, avšak vzhľadom k tomu, že žalobca v odvolaní netvrdil a ani neodôvodnil, prečo na tieto konania nepoukázal už v konaní pred súdom prvej inštancie, prípadne nežiadal pripojenie týchto spisov už v konaní pred súdom prvej inštancie, teda prečo ich uviedol až v odvolaní a nemohol ich uplatniť už pred súdom prvej inštancie bez svojej viny, odvolací súd na tieto skutočnosti nemohol prihliadnuť.

Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že pokiaľ účastník konania nepoukáže na iné konania, ktoré by podľa jeho názoru mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej, tieto iné konania nemožno bez ďalšieho považovať za skutočnosti známe súdu z jeho činnosti, a preto odvolací súd považoval vzhľadom na vyššie uvedené námietku žalobcu, že súd prvej inštancie nezohľadnil skutočnosti, o ktorých mal mať vedomosť z konaní vedených pod spis. zn. 7Cb/2/2012, Zcbr/26/2012, 13C/195/2012, za nedôvodnú.

Rovnako odvolací súd nemohol prihliadať na námietku premlčania, ktorú žalovaný vzniesol až vo vyjadrení k odvolaniu, keď žalovaný netvrdil ani nepreukázal, prečo túto námietku premlčania nemohol uplatniť už pred súdom prvej inštancie bez svojej viny, keď navyše tieto skutočnosti nemohli pre neho priniesť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, nakoľko bol vo veci úspešný.

11. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že odvolateľ žiadnym relevantným spôsobom nespochybnil správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

12. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vrátane výroku o náhrade trov konania, ktorý nebol napadnutý odvolaním, ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 a 2 C.s.p.

13. Odvolací súd rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania podľa § 255 ods. 1 C.s.p., keď v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnému žalovanému priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. O výške náhrady trov konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

14. K prijatiu tohto rozsudku došlo pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (čl. I § 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).